

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 30. března 1925, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou přečinem podle Šu 11 čís. 2 zák. ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n., mimo jiné z těchto

důvodů:

Po věcné stránce namítá stížnost podle čís. 9 a) Šu 281 tr. ř., že za hrubě zneuctívající projev, spadající pod trestní sankci Šu 11 zák. na ochr. rep., lze pokládati jen opravdu hrubé porušení úcty a vážnosti k prezidentovi republiky, za jaké prohlašuje zpráva ústavního výboru na příklad nadávky a pošklebky, nebo jež klade zákon sám v druhém odstavci Šu 11, — stalo-li se veřejně —, na roveň tělesnému ztýrání hlavy státu; v žádném případě nelze prý podřaditi pod ustanovení uvedeného Šu zjištěný výrok obžalované, nedosahující intensity, v zákoně předpokládané. Avšak zmateční stížnost přehlíží, že trestní ustanovení Šu 11 zák. na ochr. rep. chrání nejen osobní čest prezidenta republiky, nýbrž zvláště a především obecnou vážnost, které požívá jako hlava státu, z čehož plyne, že za hrubě zneuctívající projev dlužno pokládati každý, který se může dotknouti prezidentovy obecné vážnosti; podle toho spadají pod trestní sankci Šu 11 nejen urážlivé posušky a nadávky, jak pouze příkladmo uvádí zpráva ústavního výboru, nýbrž všechny projevy, dotýkající se nepříznivě o b e c n é h o vědomí vážnosti a úcty k prezidentu republiky. Proti tomuto výkladu nemluví ustanovení čís. 2 Šu 11 zákona, jež tělesné ztýrání uvádí vedle veřejné urážky, kvalifikované podle čís. 1.

V tomto případě zjišťuje rozsudek, že obžalovaná (ošetřovatelka léčebného ústavu) projevila nevoří nad chystanou oslavou čs. národního svátku, když byli nemocní se svolením ředitelovým vyzdobili jídelnu a v ní zejména obraz prezidenta republiky květinami, tím způsobem, že, vstoupivši do jídelny, vzala a odnesla dva hrnky s květinami, postavené u obrazu presidentova, a při tom pronesla slova. »Ty krásné květiny nedám, těch je pro něho škoda...« a že tak učinila v úmyslu, by projevila prezidentu republiky nevážnost, by mu ublížila na cti a uvedla ho ve veřejný posměch. První soud právem shledal v jednání a výroku obžalované skutkovou podstatu urážky prezidenta republiky podle Šu 11 druhý odstavec, poněvadž čin obžalované hrubě se dotkl obecné vážnosti prezidentovy a veřejně ho sesměšnil jako hlavu státu. Odsuzujícímu výroku v tomto směru nelze vytknouti právní omyl.

Čís. 2072.

Jde o pokračování v trestné činnosti (jednotný zločin), provinil-li se pachatel celou řadou trestných činů, z nichž jest třeba každý jednotlivý zločinným, které však podle jeho záměru a úmyslu jsou jen částmi jednoho zamýšleného činu celkového a provedením jednoho a téhož zločinného rozhodnutí.

I při majetkových deliktech je možno pokračování a nikoliv jich opakování, když celkový čin vytryskl z jednoho a téhož rozhodnutí vůle.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. března 1925, jimž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle §u 181 tr. zák. a přestupkem proti veřejným zařízením a opatřením podle §u 320 f) tr. zák.

D ů v o d y:

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 b), správně 9 a), §u 281 tr. ř. uplatňuje zmateční stížnost, že odsouzení obžalovaného jest právně mylným. Neboť čin, záležející v zadržení a přivlastnění si 2000 Kč, které byly obžalovanému jako přespolečnému listonošovi v roce 1921 svěřeny poštovním úřadem, jest prý článkem řetězů podobných trestných činů, spáchaných v letech 1919 až 1923, pro které byl obžalovaný rozsudkem krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. května 1924 právoplatně odsouzen. Nově na jevo vyšlý skutek není prý činem samostatným, nýbrž je jednotlivým počinem téže trestné činnosti, jež jest právníky jediným nedílným celkem, pro kterou byl obžalovaný již oním rozsudkem právoplatně odsouzen. Opětovné trestní stíhání obžalovaného bylo by prý přípustno jen za předpokladů §§ů 356 a 355 tr. ř., což se v tomto případě nestalo a nebylo také pro ně zákonného pokladu. Stížnost jest na omylu. Má na mysli, že na celou trestnou činnost obžalovaného dlužno pohlížeti jako na činnost jednotnou, kterou nelze rozčleňovati v jednotlivé trestné zásahy a posuzovati tyto samostatně, a již naopak hodnotiti sluší jako jeden zločinný celek. Stížnost jest tudíž názoru, že při jednotlivých počinech šlo jen o pokračování v trestné činnosti. Takováto forma trestné činnosti přichází podle platných zásad trestního práva v úvahu, když pachatel se provinil celou řadou trestných činů, z nichž jest třeba každý jednotlivý zločinným, které však podle jeho záměru a úmyslu jsou jen částmi jednoho zamýšleného činu celkového a provedením jednoho a téhož zločinného rozhodnutí. V takových případech jest arci jednotlivý čin podle svého určení pouze jedním článkem v celém řetězu dílčích aktů; řetěz ten je pak uzavřen teprve spácháním posledního dílčího činu. Teprve tím zakončuje se celková činnost trestná a stává se zločinem jednotným. Z toho plyne, že rozhodným kriteriem jest jednotnost rozhodnutí a vůle a že jen tato jednotnost dodává několika trestným úkonům ráz nedílného celku. Za tohoto předpokladu nepadá při posuzování otázky, zda jde o pokračování v trestné činnosti, na váhu ani totožnost předmětů útoku, ani totožnost jejich majitele, ani stejnost způsobu provedení činů. Leč zjištění nalézacího soudu ani v prvním rozsudku ani v rozsudku nyní napadeném neposkytují nejmenší opory pro předpoklad, že všechny činy obžalovaného vytryskly a vzešly z téhož rozhodnutí a z téhož zlého úmyslu. Naopak rozsudek, nyní napadený, stojí po skutkové stránce výslovně na stanovisku, že obžalovaný jednal v případě, o nějž jde, ze samotného, jen ku spáchání dotyčného činu směřujícího zlého úmyslu, a že tento zvláštní zlý úmysl byl jeho spácháním úplně vyčerpán a konečně proveden. Z tohoto skutkového zjištění musí stížnost, uplatňujíc hmotněprávní důvod zmatečnosti, vycházeti, pak však nemůže býti řeči o nesprávném právním posouzení věci.

Na správnosti tohoto názoru nemůže ničeho měniti poukaz na zásadu Šu 173 tr. zák., již použití dlužno i při ostatních majetkových deliktech a podle níž při deliktech tohoto rázu ohledně sčítání částek, vzešlých z několika opětovných útoku stanoven byl zvláštní předpis za účelem zjištění celkové škody, na níž závisí zločinnost neb určitá vyšší trestní sazba. Neboť v takových případech jde zpravidla o opakování a jen následkem zvláštního předpisu zákonného má se o jednotlivých činech při zkoumání otázky, zda jde o zločin a které trestní sazby dlužno použití, za to, jako by byly pokračováním jedné a téže trestné činnosti. Samozřejmě jest arci, že i při majetkových deliktech jest možným pokračování a nikoli jich opakování, když celkový čin vytryskl z jednoho a téhož rozhodnutí vůle. Bylo však již uvedeno, že skutková zjištění jak prvního tak i druhého rozsudku nenaspovídají takovémuto předpokladu. Nebylo-li však zde takového jednotného rozhodnutí a zlého úmyslu, šlo ovšem jen o opakování trestných činů a mohl proto nalézací soud vynášeti první rozsudek, použití ustanovení Šu 173 tr. zák. jen ohledně těch jednotlivých trestných činů, které mu byly předloženy k rozhodnutí. Trestný čin, o který se nyní jedná, nebyl dosud dán v obžalobu, vyšel naopak nově na jevo a mohl býti proto učiněn předmětem zvláštního jednání a rozhodnutí a jen při výměře trestu bylo přihlížeti k ustanovení Šu 265 tr. ř., jak se také stalo. Z toho vychází, že jest nesprávným náhled stížnosti, že trestní stíhání pro čin, o nějž jde, bylo přípustno jen za předpokladů §§ů 356 a 355 tr. ř., ježto nejde o čin, pro který byl obžalovaný již odsouzen, nýbrž o čin jiný.

Čís. 2073.

Skutková podstata zločinu podvodného úpadku ve smyslu Šu 205 písm. a) tr. zák. předpokládá zásadně dlužníka v í c e věřitelů, nikoliv jen jednoho věřitele; pokud tu jde o podvod nebo maření exekuce.

(Rozh. ze dne 4. září 1925, Zm II 67/25).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečné stížnosti obžalovaných Mořice D-a a Cyrila D-a do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 13. prosince 1924, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými: M. D. zločinem podvodného úpadku podle Šu 205 a) tr. zák., Cyril D. zločinem spoluviny na zločinu podvodného úpadku ve smyslu §§ů 5, 205 a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl. V otázce, o níž tu jde, uvedl v

d ů v o d e h:

Zmatečná stížnost obžalovaných jest odůvodněna, pokud směřuje proti odsouzení pro podvodný úpadek podle Šu 205 a) tr. zák., pokud se týče spoluvina na něm. Především přisvědčiti jest zmatečné stížnosti, pokud tvrdí, že zjištěné skutečnosti nevyčerpávají náležitosti skutkové podstaty podle Šu 205 a) tr. zák. Neboť již z doslovu tohoto zákonného předpisu vyplývá, že § 205 a) tr. zák. předpokládá zásadně dlužníka